

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Un corb alb.

Nu ne îndoim de loc, că între cele 4—5 milioane de Maghiari vor fi și oameni cu minte.

Ne mirăm însă cum de oamenii cei cu minte ai Maghiarilor, atât în presa lor cât și în parlament mai nu pot ajunge la cuvînt.

Dar să nu ne mirăm prea mult de aceste. Să nu aruncăm privirile noastre mai departe în trecut decât până la 1848 și vom găsi deslegarea enigmei.

Vom găsi, că dacă se află oameni prin cari să vorbească rațiunea de stat, sînt, în cazul cel mai ușor pentru ei, suși desprețului și ignoranței, sau ei sînt persecutați, în timpuri mișcate, ca cele dela 1848, proserși și condamnați la moarte, ca Majlath, Zichy etc. ear' cari scapă de proserpțiune se sfîrșesc în casa alienaților ca Szechényi.

Împregiurarea dar că oamenii cei cu minte dintre Maghiari nu pot ajunge la cuvînt, sau dacă ajung foarte rar, sînt nebăgați în seamă, vedem că se esplică.

Deak a avut norocirea de a muri, ori și cum, mai curînd decât se și poată vedea nimicită toată opera sa, însgardată de oameni nepricepuți și cari sub stindardul lui se gîndeau cum să facă ca să monopolizeze tot ce aduce un venit sigur și fără multă muncă. O mulțime de oameni s'au făcut „patrioți,” „liberali,” ca să poată trăi din „patriotism” și din „liberalism.” Și pentru că se asigură de posesiunea posibilității traiului au paralisat prin legi și ordinațiuni posterioare legea fundamentală de stat, care Deak o crease cu cuget ca în cadrul ei se fie mulțămite toate naționalitățile; aceeași oameni au împedecat ori ce înțelegere cu Românii, cu Sârbii, Sasii, Slovaci și Ruteni. Au cerut foame de posturi și salarii au orbit ochii unei majorități „imposante” de vînători de posturi cu titlul de „jó hazafi”, „alkotmányos érzelmű” și orbia aceasta, prin fraze umflate au sciut s'o altoiască, în mare parte, și celeilalte populațiuni maghiare. De aci multe calamități pentru țeară, care numai mai tîrziu își vor da rodirile lor ulterioare.

În loc de a lăsa lucrurilor desvoltarea firească au stăruit fanatisații de sau ignorat într'un mod vătămător chiar acte de mare importanță și în loc de a întemeia legăturile cele mai solide prin înțelegere reciprocă, dela 1865 începînd, și au creat majorități mesteșugite, cu care au votat în rîndul capului ce le au plăcut lor, dar nu ce dictează, mai ales în timpuri de tranzițiune, rațiunea de stat.

Ce lucru mare ar fi fost dacă d. e. vocea reprezentanților români din dieta din Cluj ar fi fost ascultată? Dacă Românii erau chemați să se pronunțe asupra validității sau nevalidității uniunei Transilvaniei cu Ungaria, rîu era dacă să făcea într'un mod mai conciliant? Politic a fost, că spre sfîrșitul acesta s'a ignorat legea electorală făcută pe basa unui drept public în limitele dreptului egal și s'a luat refugiu la magazinul de anticuități feudale din 1791,

numai ca votul românesc să se impedece atunci când era vorba ca să se audă? Prudent a fost, dacă din punctul de vedere unionistic, legea electorală dela 1863-4 nu a fost bună, fiind făcută după „proclamarea uniunei”, se fie bună cea „abrogată de proclamarea uniunei” „și separatistă” din timpul cel „bun” al feudalismului? Prudent a fost ca după șeptesprădece ani de când se proclamase dreptul egal, Românii să se degradeze la „clasă de popor”? Corect a fost că în așași legea naționalităților să se vire clausule cari să ia putere pozitivă a legii în ceea ce privește drepturile naționalităților nemaghiare și în urmă prin ordinațiuni ministeriale, în contradicere chiar cu legea clausulată, să se maghiarizeze justiția și de altă parte prin legi posterioare, treptat să se maghiarizeze până și instrucțiunea elementară?

Întrebări de aceste am pute multe să punem, prin care să se facă învederata incorectitatea procedurii păgubitoare bunei înțelegeri, cerute de prudenta de stat în interesul adevărat al tuturor cetățenilor de pe teritoriul însă a fușorit intențiunea celui mai prevădător bărbat de stat al Maghiarilor, a lui Deak. Șovinismul cu majoritățile sale mesteșugite au ignorat simțemîntul de drept al nemaghiarilor și în special al Românilor din din Transilvania și, ca pupăză pe colac, a susținut doue soiuri de legi electorale în părțile proclamate într'unite în aceeași legislațiune, în aceeași administrațiune.

Am înșirat aceste și pentru ca să vadă, cei ce vor vrea se vadă, dintre Maghiari, vor vrea se vadă, tate au suferit în special Românii în simțemîntul lor de drept, numai dela era cea nouă în coace, din partea sumeției necumpătate a șovinismului maghiar.

Scim noi că cuvintelor noastre li se va substitui alt înțeles. Aceasta încă este un absces al Șovinismului maghiar. Sinceritatea este un lucru străin pentru dînsul căci crede pe toată lumea ca pe sine.

De altmintrea într'o monarchie cu atâtea popoare, tocmai lucru de mirare n'ar fi, dacă unele lucruri credute ađi de închinătorii șovinismului absolut înclivite, ar mai deveni, pe cale legală, discutabile. Așa ceva, ori cât ar îngrozii pe cei ce se cred că au pus mîna pe omnipotență, e mai puțin decât cultul cel pe față dedicat cu atîta emfază de comitatul Pestei, de comunitatea Casovia, de comunitatea Czeglédului etc., inamicului declarat al dinastiei, lui Kossuth. Sau doară dinastia nu începe în „întregitatea” statului, care se împuță cetățenilor iubitori de ordine, dar nu de privilegii, că o vatămă când reclamă drepturi și înțeles mai mult?

Ei bine, întreaga diaristică maghiară ne zugrăvesce pe toți păreții oardele de cazaci, cari au să vină să ne caice. Și în același moment, aceeași diaristică, caută cu lampa lui Diogene, fel de fel de cusururi naționalităților, cusururi cari nu există decât în fantasia unor iperzeleși, cari ar vrea

ca și din petri să facă Maghiari; în același moment, aceeași diaristică, caută panslavistii prin bisericile naționalităților și cere legi escepționale, pentru că a apărut undeva o scriere, în care sînt depuse nisce postulate, care sînt anatemisate, fără de a fi discutate.

N'ar fi oare timpul ca mintea sănătoasă, liberă de prejudețe șovinstice să ajungă și în presa maghiară la cuvînt și încă la cuvînt arătat în?

Un corb alb s'a arătat în presa maghiară, în „Szabadság” din Oradea-mare, corb pe care îl reproducem în traducere la alt loc. Iam dis „alb” deși, după cum vor vedea cetitorii, și aci nu lipsesc pene negre, presărate în albu de neobicinuit până aci al soiului de scriere în foile maghiare.

Început de augur bun va fi acest articol, sau o raritate care va dispăre fără sunet în noianul șovinismului? Ne temem de alternativa din urmă.

Eată articulu din „Szabadság” :

Între Marmăția și Sibiu.

— *Audiatum et altera pars.* —

Pe când se aude din spre nord (potcovirea cailor cazacești, pe când se fac la granițele Galiției ridicături pe seama liniilor ferate strategice, pe când își organizează Rusia armata sa cu încordare, pentru ca acele regiamente, cari au cucerit șanțurile Plevnei și au străbătut Balcanii, nu preste mult, dar de cu primăvară, se strivească și armata austro-ungurească, pe atunci pre noi ne privesc cu deădinsul două enunțiațiuni: una din Marmăția, alta din România.

Dela Români derivă amîndouă.

Urmașii lui Traian, se pare că au ajuns la convingerea că, inamicul comun: pofta de domnire a panslavismului, amenință de o potrivă pe Români și pe Maghiari; ei încă recunosc necesitatea de a fi în momentul decizătoriu de a luți, carea va decide nu numai asupra existenței noastre de stat, ci și asupra limbei noastre.

Este deci de mirat, că presa maghiară întreagă primesce cu atîta bucurie patriotică declarațiunea Românilor din Marmăția și i place a o declara de un eveniment politic însemnat. Batăr întreagă declarațiunea pretorului Vincz are un miros atît de oficial, încât își perde toată însemnătatea sa politică. Dar și o perde și pentru aceea, pentru că fericirea cea îmbelșugată și libertatea cea mare despre carea au făcut atîta vorbă maramurășenii, cei despre cari abia cred că li s'ar fi trimis diplome de privilegii, fie din Viena, fie din Budapesta, în deșert le căutăm noi în ținuturile maghiare, căci decât pe acestea, mai ușor aflăm, că noi ne putem considera de sclavii stăpînirii militare austriace, de cât fiii unui stat liber.

Nu vom nici pe mulții funcționari Români, cu cari este încercată administrațiunea și judecătorii, și a căror stihistică au statorit vice comitelor Mihalka și pretorului Vincz într'un

mod atît de esagerat — sokszorosító tükörbe pillantva -- încât însuși dl Mihalka abia o ar subscrie, dacă în oarele sale libere, ar numera pe degete că, — afară de el — câți subprefecți și prefecți sînt dintre Românii, a căror număr trece preste două milioane.

Întreagă declarațiunea maramurășană nu se poate cualifica, decât de o iperloialitate, căria eu, nici când se manifestează în interesul gîntei maghiare nu-i pot gratula, s'au cel puțin i deneg toată însemnătatea politică.

Eu cred cu mult mai serioasă și însemnată enunțiațiunea presei bucureșcene, și în deosebi părerea foaiei lui Brătianu, a „Națiunei”. Aceasta foaie nu se măgulesce, nu cântă imnuri de laudă guvernului lui Tisza, ci espune lămurit violarea drepturilor și pretinde îndreptarea lor.

Și la aceasta Românii au drept.

Au drept în înțelesul legilor firei, cari recunosc pentru toți cetățenii unui stat datorințe și drepturi egale. Au drept și în înțelesul neprescriptibilelor doveđi istorice, cari documentează că românii sînt de mii de ani pe acest pămînt, pe care ce e drept l'a cucerit (?) maghiarul, dar pe care nici odată nu l'a prefăcut în colonii de sclavi.

Presa bucureșceană este vrednică de considerat și pentru împregiurarea, că tonul ei nu tradă nici o năsuință daco-romanistă, căci ea nu poftesce privilegii pe seama fraților ei, ci numai drepturi egale, ea poftesce ca românul se nu fie privit în patria lui de „paria”. Și realizându se aceste dorințe — dice „Națiunea”, Ungaria ar pute conta la adevărata simpatie a românilor.

E trist că presa maghiară nu voiesce să priceapă ce este egala îndreptățire! Ar fi vremea să se spună că este de ignorată legea naționalităților în cestiunea limbei și în ce mod stângaciu este tractată, fără ca maghiarizarea cea forțată să poată avea oînd va vre-un rezultat. Ași pute scrie că este de ignorată inteligența română, dar trecînd peste aceasta, vreau să reflectez la momentul cel mai însemnat, la legea electorală, carea măsură cu o mîsură drepul în Ungaria și cu alta în Ardealul locuit de români, ca și când ar voi se lovească cu deadinsul în față adevăratul principiu democratic, desevărșita egală îndreptățire.

Aplice-se numai în Transilvania legea electorală practică în Ungaria și fie îndreptățiți că, am apropiat inimile române de noi mai mult ca prin propagarea limbei maghiare între tinerimea română, prin mii de profesori maghiari, și se fie convinși că prin această faptă singură ar resfrînge întreg făimosul memorandum din Sibiu, pe acel memorandum, pe care de altmintrea, numai aceia îl cred grozav de periculos, cari se înfiorează de adevărata egală îndreptățire.

Dar problema cea ușoară la aparență nu se va resolve până atunci, până când nu va fi înspirat guvernul nostru de un spirit democratic, până când românimea din Ungaria și Tran-

silvania săturată de aspirațiunile daco-romaniste va privi de inamic al ei nu pre factorul, care produce legi rele, ci ungrimea, până când cu ocaziunea frângerei pâinei fără de precugetare se aruncă de multe ori pentru prețuri dejositoare în brațele acelei puteri, înaintea căreia nutrind în peptul său idei greșite, se umilește, în loc de a-și desvolta cugetările sale în mod sincer și cu demnitate bărbătească.

Doară nici când n'a fost lipsă mai înțepitoare de a se înțelege ungurul și românul, pentru de a merge înainte mână în mână spre ajungerea scopului comun, spre apărarea întregității Ungariei. Preoții muscălesci sfîntesc deja steagurile, sub cari au să se grăbească spre noi oardele sëlbatice ale nordului, ca să aducă pe virful baionetelor acel ucas al țarului, cu care se steargă din rëndul popoarelor Europei pe națiunea maghiară și română.

Să nu ne mărginim, pentru că a sosit timpul ca să se recunoască mărimea pericolului și în Budapesta, și în București, dar și în Sibiu.

Nu se poate nega că românii nu s'ar presenta câte-odată cu aspirațiuni separatiste nerealisabile, dar este fapt de altă parte, că poporul român, dacă voește se poate ridica la acea înălțime a inteligenței, încât să-și pricceapă interesele sale, care de loc nu sînt identice cu acele iluziuni, de a căror propagare nu se poate invinui nici când românul adevărat.

Și judecând după simptomele de până acum, ajungerea scopului nu se va potigni de stânca cerbicosității române.

Cununa carea, regina cea de-a pururea veghiătoare, a trâmiso pe monumentul regelui poezilor maghiari, protestează sêrbătorește în contra acelei credințe că românul și ungurul pot avea loc numai în două castre contrare. Convenirea dela Turnu severin constată că este aplecare de a ne apropia unii de alții, dar această apropiere trebuie să se voească serios.

Rëndul este acum la guvernul maghiar. Recunoască odată și acesta ce rol nefericit și-a ales, când spre paguba tuturor a luat asupra și sarcina de-a îngrășa molochul croat; recunoască pe acea națiune, carea în urma poziției sale etnografice, a trecutului seu istoric și a coincidenței de interese este chemată a trăi și a sênți cu noi, și în loc de a zugrăvi necontenit pe păreți monstria memorandumului din Sibiu ar face mai bine să satisfacă ecuitabilele și justele pretensiuni ale acestora, și prin aceasta dând probe despre capabilitatea de a guvernă, ar putea câștiga aceea, ce cu doioșie doresce tot maghiarul binecuzgetătoriu: adevărata simpație a românilor, pretenia lor.

Revista politică.

Sibiu, în 22 Noemvre.

Casa deputaților Ungariei a fost în 1 Decemvre n. gata cu desbaterea generală a bugetului.

Un *entrefilet* în „Fremden-Blatt“ privitor la venirea comandantului celui nou militar din Transilvania, bar. de Schönfeld, a făcut mare alarmă în țiaristică. După „Fr.“ noul comandant înainte de plecarea sa la postul său a avut o conferență cu ministrul de esterne Kálnoky. Cu ocaziunea aceasta ar fi fost vorba și despre raporturile Transilvaniei față cu regatul învecinat, cu România. Raporturile monarhiei cu România sînt cele mai amicabile și este de interes a constata, că la ocuparea postului important alegerea a cădut pe o persoană, care pe lângă talente înalte militare, are și cualități recunoscute diplomatice, în cât în acest post mărginaș va reprezenta monarhia cores-

punător și cu demnitate în toată privința.

Presă ungurească se mai alarmează și de un articol al țiarului „Die Presse“ din Viena, care signalează o schimbare de părerii asupra conduitei politice maghiare în cercurile normative ale Germaniei. Despre aceasta și despre ceea ce dice „Pesti Napló“ în privința articolului, în nrul viitor.

Țiarul „Moskowskija Wjedomosti“ dicea mai Țilele trecute că, la cas de isbucnire a unui rêsboiu cu Germania, cavaleria rusească ar trebui să năpădească în mase în Prusia, spre a împedea mobilizarea. La aceasta rêsponde redactorele militar al țiarului „die Post“, din Berlin, în următorii termini:

Nu se poate tăgădui că cavaleria rusească, înarmată cu puscii care bat departe și în unire cu artileria călăreață, poate fi întrebuițată într'un asemenea scop. Și cu atât mai mult ea va putea face aceasta, cu cât se va putea lupta și pe jos în urma schimbării tuturor regimentelor de ulani și husari în dragoni.

Când nisce asemenea divisiuni de cavalerie ar trece fruntăria, ele ar putea să facă stricăciunii mari, atât la drumurile de fer cât și la liniile telegrafice. Dar nisce astfel de stricăciuni se repară foarte ușor într'o țeară foarte cultivată. De altminte, la fruntăria rusească nu se află lucrări mari germane de artă care să fie de o însemnătate oare-care pentru scopuri militare, afară numai de podurile peste Vistula, care se află în cercul de acțiune al fortăreței Thorn, și de aceea nu pot fi distruse. Chiar și cele-lalte două poduri stătătoare de peste Vistula, care se află ceva mai înderăpt, sînt apărute contra unui atac fără veste de lucrările de întărire dela Graudenz și Marienburg.

Pentru a se face stricăciuni mai mari la trăsurile drumurilor de fer este trebuință de puteri și de vreme multă, și de aceea ele nu pot fi efectuate de detașamente de cavalerie. Este prea adevărat că se pot face foarte lesne intreruperi la construcțiunile de pe suprafață prin materii esplosibile, dar tot așa de lesne pot fi și reparate. De asemenea nici distrugerea liniilor telegrafice ne ar putea aduce o mare pedecă mobilizării germane, de vreme ce se scie că toate pregătirile sînt făcute din timp de pace că, îndată după primirea ordinului de mobilizare, toate autoritățile trebuie să esecute fără întârziere ceea ce le este prescriș și nu pot avea nici cea mai mică îndoială despre aceea ce au de făcut.

În ori ce cas însă, chiar dacă o asemenea năpădire a cavaleriei rusești nu ar dura de cât câte-va Țile, totuși ocupațiunea ar fi foarte împovărătoare pentru poporațiunea germană de prin localitățile ocupate și ar vêtăma pentru mai mulți ani prosperitatea lor. De asemenea s'ar cauza Germaniei o mare pagubă și prin nimicirea ergheliilor care se află pe lângă fruntariile rusești.

Totuși nu este trebuință decât de nesce lucrări foarte mici, care pot fi efectuate cu sume neînsemnate, spre a împedea ori-ce încercare de a năpădi despre Ost asupra teritoriului german.

În Constantinopole schimbarea de ministri pare că s'a declarat în permanentă. Semne rele.

Arabi pașa fu condamnat la moarte, Chedivul a schimbat pedeapsa în exil pe toată viața.

Guvernul român și falimentele.

Poate că guvernul Germaniei n'a vrut așa, când mai de une Țile a luat nisce măsuri nefavorabile comerțului român. Dar pentru România toc-

mai măsurile acele se vede că sînt salutare, căci aceasta la rëndul ei a fost deșteptată și i s'a atras atențiunea asupra unui rêu mare, o au făcut se cerceteze și a dat de originea rëlului deselor falimente, care în România deveniseră un ram de industrie. Societatea și guvernul român s'a deșteptat ca dintr'un somn și a vëdut că falimentele aveau odată scopul ca faliiții străini de țeară să se îmbogățească în mod fraudulos și de altă parte să submineze creditul comerțului românesc.

Era un rêsboiu moral, de și bine mascat, cel declarat României de guvernul german pe terenul comercial. Societatea română, guvernul român, însă n'a devenit perplese. Scim ce a făcut într'unirea comercianților români din Iași și acum sîntem în pozițiune, în aceeași materie, de a reproduce următorul cercular al ministrului de justiție Stătescu către toți președinții de tribunale din România.

Eată cercularul:

Domnule președinte! Am onoare a vë înainta un tablou de numărul falimentelor întemplate în decursul ultimilor cinci ani, în toată țeara, indicând naționalitatea faliiților, felul comerțului cu care se indeletniciau și, pe cât s'a putut, pasivul acelor falimente.

Dintrênsul veți putea vedea că, în cele mai multe județe, numărul falimentelor a mers crescînd, ast-fel în cât, unde în anul 1878 n'am avut a constara de cât 21 de casuri în toată țeara, în anul următor numărul firmelor cari încetau plățile treceau peste îndoit (50 falimente), în 1880 și 1881 se urcă la o mijlocie de 120 casuri pe fie-care an; ear' anul acesta numai până la 1 Octomvre, adecă în decurs de 9 luni, tribunalele noastre au avut a înregistra un număr de 177 falimente, cu aproape jumătate, adecă, mai mult de cât în cei mai rei din anii precedenți.

Acest fenomen merită, d-le președinte, să atragă toată atențiunea d'voastră. Mersul progresiv ce a urmat rël în acești cinci ani și mai ales proporțiunea la care a ajuns anul acesta, nu se poate esplica printr'o situațiune generală rea economcă, nici prin vre-o crisă financiară ce ar fi bătuit piețele noastre. Anii agricoli dela 1878 încoace, au fost în genere buni și exportul s'a menținut în proporțiuni normale. De altă parte circulațiunea capitalurilor s'a înlesnit prin mai multe instituțiuni de credit și instrumente de schimb, dobândile în genere au descrescut în mod considerabil, creditul public și privat s'a eftenit și comerțul a fost pus ast-fel în condițiuni mai favorabile pentru ași putea efectua plățile cu regularitate și a face la timp onoare angagiamentelor sale.

Toate acestea împregiurari păreau de natură a rădica și întări comerțul nostru, a asigura mai mult regularitatea și esactitatea plăților și a împuțina astfel numărul falimentelor.

Dacă totuși ele au crescut în mod simțitor, cauzele trebuie căutate airea. Aceste cauze pot fi multiple și nu mē îndoesc că camerele de comerț, cărora rël s'a semnalat, vor căuta, prin o anchetă minuțioasă, să și dea bine seama de dênsele, și să lumineze guvernul asupra măsurilor ce ar fi de luat pentru combaterea și împuținarea lui.

Până atunci însă și pentru că în mare parte aceasta stare de lucruri se poate atribui îndulgenței cu care unele tribunale tratează afacerile de asemenea natură și puținei îngrijiri ce se pune de parchet și de judecătorul comisar pentru descoperirea și constatarea adevăratelor cauze care au produs falimentul, mē cred dator. dle președinte, să atrag toată serioasa dv. atențiune asupra acestei materii

care interesează în cel mai înalt grad nu numai averea particulară a fie căruicomerțiant, dar însași prosperitatea generală a comerțului, și mai presus de toate moralitatea publică.

Sînt, de sigur, falimente care nu se datoresc decât nenorocirei, nepriceperii în afaceri, calculelor greșite, întinderei peste măsură a operațiunilor comerciale, și la o mulțime de alte împregiurări, cari au putut înșela prevederile comerțiantului și face ca rezultatul să nu respunză așteptărilor sale.

Dar în prea multe casuri falimentul nu este decât rezultatul fraudei a calculilor neonesti, a manoperilor ilicite și a tot felul de artificii viclene puse la serviciul cupidității și a dorinții de a se înavuți repede și fără multă muncă în detrimentul altora.

Asemenea fraude trebuie lovite, dle președinte, cu toată asprimea legilor și tractate fără nici o cruțare.

Îndulgența și favorea cu care s'ar arăta în asemenea casuri, persoană favoritelui, neglijența sau nepăsarea ce s'ar pune de judecătorul comisar și de tribunal în descoperirea și constatarea fraudelor, cari au pregătit s'au precedat falimentul: posibilitatea ce s'ar lăsa falitului ca prin creditori, copleșauță să și facă o majoritate factică, cu care să impue legea creditorilor serioși și de bună credință: împunitatea ce în fine s'ar asigura astfel falitului prin moliciunea ce s'ar aduce în reprimarea fraudelor, toate acestea ar avea de efect să lase pe creditorii adevărați la discreția falitului și a complicilor lui, ar ridica ori ce încredere în protecția și eficacitatea legilor și ar proceda asupra comerțului onest și creditului, în genere un efect desastros.

O asemenea stare de lucruri ar întemeia credința tot deauna contagi-oasă, că falimentul a devenit o industrie lucrativă și fără multe riscuri; numărul falimentelor s'ar înmulți fără cauză aparentă bine-cuvintată și simțemintul de probitate în afaceri, care este sufletul chiar al comerțului, s'ar altera și perde, cu încetul, cu desăvirșire.

De aceea, dle președinte, și în adăstrare de a se completa pe cale legislativă unele lacune ce esistă în legislațiunea noastră în materie de falimente vë rog să fiți cu toată luarea aminte în afacerile de asemenea natură. În acest scop veți îngrijii a nu se numi sindici provisorii decât persoane de încredere și neinteresate la acoperirea fraudelor. Feriți-vă mai cu seamă de a încredința această sarcină creditorilor bănuți sau advocaților însărcinați pe sub mână cu apărarea falitului sau persoanelor sugerate de acestia; puneți îndatorire judecătorului comisar să facă o cercetare serioasă asupra cauzelor și împregiurărilor cari, au determinat falimentul și să dea negreșit raportul în această privința în termenul de 15 Țile așa cum se prescrie de art. 226 cod. de comerț. Tot odată și pentru că judecătorul comisar și parchetul săi poată îndeplini misiunea, îndatorăți pe faliiți să depună negreșit bilanțul de activ și pasiv, să arete numele creditorilor și sumele ce datoresce fie-cărui, să esplice în scris clar și lămurit toate cauzele și împregiurările cari l-au silit să înceteze plățile. Numai astfel, cercetările și investigațiile fie ale judecătorului comisar, fie ale parchetului asupra naturei și caracterului falimentului, vor putea avea o bază sigură și un punct de plecare determinat. La cas când această îndatorire nu se îndeplinesce de falit, sau când registrele nu'i sînt în regulă, așu când vi se arată de creditorii acte de înflare a pasivului sau de disimulare a activului, s'au când și-a continuat operațiile după ce pasivul covârșise activul ce avea nu esi-

tați a trata pe falit ca bancrutar fraudulos, făcând să se constate toate aceste împregiurări și usând de toate rigorile legilor. Spre acest sfârșit asociați chiar dela început acțiunea și supravegherea parchetului la cercetările judecătorescilor comisari și la operațiile sindicilor provisorii, comunicând de îndată ministerului public darea pe față a falimentului.

Art. 204 cod. comercial vrea să faceți această comunicare de-a dreptul ministrului de justiție. Vă autosez și vă cer să o faceți parchetului, care este organul legii și reprezentantul ministrului pe lângă cel tribunal. Procurorul, ast-fel sesizat de afacere, va putea să culeagă însuși toate informațiunile, să controleze arătările și declarațiile falitului, și să secundeze acțiunea judecătorescilor comisari și a tribunalului, în descoperirea fraudelor și reprimarea actelor de rea credință....

P. S. Din tabela statistică aci anecată veți vedea că sub raportul naționalității în cifra totală de 488 falimente, comercianții Evrei figurează pentru două treimi (320), cei Români pentru mai puțin de o pătrime (112), ear' restul de 56 falimente, adecă aproape a noua parte, este reprezentată de comercianți de diferite alte naționalități.

În privința naturii comerțului acelea cari au fost mai aplicate sau mai espuse sunt: manufactura, comerțul de marchitanie și mărunțuri, galanteria și mode, lipscănia, haine gata și confecționate, băcănia și brașovenia.

În fine, sub raportul localităților, acelea cari au avut a înregistra mai mult falimente, sunt cele următoare:

Bucuresci (Ilfov) cu	136
Iași	73
Galați	47
Botoșani	37
Brăila	18
Neamțu	18
Tutova	17
Roman	15
Argeș	15
Dolj	14
Putna	13
Tecuciu	12

În celelalte districte nu am avut a constata de cât puține casuri; ear' în trei districte, și anume, în Fălciu, Muscel și Romanai, nu s'a întâmplat nici un faliment în acești 5 ani.

Discursul

lui *Tit Maiorescu* cu ocaziunea *debaterii* *responsului la Mesagiul în camera României.*

(Începere.)

Nu trebuie, dăni mei, să se bage politica aci. Magistratul trebuie scutit, ferit, ocrotit de luptele noastre, de sfâșierile partidelor: pentru că el este în Stat acela, care dă cetățeanului în deobște siguranță în contra ori cărei împilări, și a împilării partidelor, el este unul din organele, cari alcătuiesc unitatea Statului în mijlocul îndoirii partidelor.

Urmând mai departe cu enumerarea sferelor de activitate publică, cari trebuie depărtate din sfâșierea partidelor, constat că între aceste s'a admis scoala, mai constat că s'a admis totdeauna și armata. Acolo cel puțin unde suntem chemați a muri cu toții împreună, s'a admis dela început că e o singură țeară pentru care murim, și nu două partide desbinate.

Dar e destul atât? Toți bărbaii cu înțelegerea trebuințelor reale ale statului român vor recunoaște, împreună cu mine, că nu este destul atât.

Ceea ce ar trebui să mai facă e aceasta; și primarul și consiliile comunale și judefene tribuiesc scoase din politică. Administrațiunea locală a orașelor și a satelor administrarea intereselor locale ale districtului trebuie să o lăsăm tuturor celor capa-

bili din localitate, fiind-că e a tuturor și nu a unei divergențe de opinii după divergență de partidă.

Dar să ne apropiăm acum de sferele mai înalte ale Statului și să esaminăm întrețerea și în privința noii noastre instituții a ministrilor plenipotențiar și reședinți pe la curțile străine.

O idee care cred că trebuie să fie primită de toți, e că mai ales reprezentanții țerei în străinătate nu sunt și nu trebuie să fie ai unei partide, ei sunt ai țerei întregi. Putem noi oare să transmitem în străinătate sfârșierile noastre din întru și să fim reprezentați față cu străinii, cari adese ori sunt și dușmanii nostri, slăbiți în autoritatea noastră relativă prin jumătățirea intereselor de partidă? De sigur nu! Aceasta ar fi o periculoasă erezie constituțională.

De acia și vedeți, că nici o dată nu i-a trecut prin cap unui guvern englez, dacă s'a schimbat în culoarea politică, dacă a venit d. e. după Beaconsfield antagonistul său Gladstone, ca să-și recheme pe agenții diplomațiici numai pentru că sunt numiți de un guvern de altă culoare politică.

Ertați-mă, dlor, dacă vorbesc cu o deosebită stăruință de această chestiune.

Nu știu cum, dar mi-a părut că începutul de toamnă al legislaturii noastre din urmă este plin de un fel de atmosferă îngreuiată de false interpretări, de insinuări și presupusuri, întemeiate pe o foarte greșită înțelegere a constituționalismului.

Mă cred dar dator a pune întrebarea franc și lămurit: este cine-va de părere, că ar fi în interesul ori căruia stat constituțional și în deosebi în interesul micului nostru stat, care are trebuință de conlucrarea tuturor bărbaiilor țerei în străinătate, să fie chestiune de partidă?...

Dacă nu-mi face nimeni onoare de a mă întrerupe prin o afirmare, dacă nimeni nu susține că e chestiune de partidă, apoi corolarul este: prin urmare, ori-ce primire a funcțiunii de ministru reședinte în străinătate, întru nimic, dar absolut întru nimic nu se poate interpreta ca o trecere dintr'o partidă în alta, ca schimbare de idei, ca o pată ce se aruncă asupra caracterului politic al cuiva (aplause.)

S'a dus d. Crețulescu la Petersburg, d. Mavrogheni la Constantinopole, d. Carp la Viena, însă d. Carp rămâne absolut corect cu toate ideile sale, fără nici o schimbare în ceea ce privește politica internă: d. Mavrogheni absolut corect cu ideile sale, fără nici o schimbare în politica internă; și foarte bine a făcut guvernul dacă a creșut că sunt acești bărbai capabili de a ocupa locuri în străinătate, foarte bine a făcut că i a ales fără privire de partidă, și rău ar sta ori-cărui bărbat politic cu minte de a face presupuneri și interpretări rău voitoare din aceasta. Dlor, vă rog erțați-me dacă fac aci o parantesă personală. Deși chestiunile personale nu au nici o valoare în discușiunile politice, dar sunt dator a face această parantesă, pentru că nu ași voi să se slăbească argumentarea mea prin prepusul, prin insinuarea că ar fi un gând personal care mă face să susțin cu toată convingerea aceasta teorie.

Am citit și eu prin ziarele de eri și de astăzi, cum ne cetea mai deună-și și d. ministru de interne din „Binele public,” am și aușit prin Camera că ar fi vorba se pun în practică eu insumi această teorie, să fie adecă trâmă la nu știu care post, în nu știu care țeară străină. Dați mi voe a desmînți aceste sciri.

Nu a fost nici o vorbă despre aceasta; îmi permit a adăoga: nici nu poate să fie vorba pentru persoana mea. Până când nu va fi schimbată opinia publică în această privire, vreau să am dreptul neatins de ori ce fel de bănueli personale, dreptul de a susține cu toată tăria un princip de stat, fără a căruia păzire în aceasta sferă ca și în celelalte menționate mai sus, ducem țeara la peire cu administrarea noastră constituțională.

În aceasta convingere a mea eu ași crede că trebuie cu timpul să mergem și mai departe în întinderea sferei din care desbinarea partidelor să dispară.

Ce bine ar fi d. e. să coprimem în aceasta sferă a pacinice ei administrări și prefectii se nu mai ia parte la luptele electorale (aplause) ci să se ocupe numai de buna gospodărie a districtului lor, fără prea multă privire la partidă! Ce bine ar fi când am vedea o dată câte-va guverne urmându-se unele după altele din diferite partide și lăsând totuși vr'o 10—15 ani pe aceiași prefecti neschimbați, numai dacă sunt oameni onesti și capabili. Aceasta ar fi reforma cea adevărată în administrațiunea țerei.

Și, d-lor, cam așa se face în Englitera. Englesii, în luptele lor de partide nu ating pentru a dice așa, păcea de toate dăile a locuitorilor de sate și orașe, și de aceea Englezii pot merge înainte cu alternarea la putere a partidelor lor. Până la un punct oare-care, ei sunt și pot fi indiferenți la aceste certe de paridă, fiind-că ele nu taie până în adâncul administrării intereselor locale și nu ating imediat și direct partea esențială a vieții pacinicilor locuitori. Acolo locuitorul nu se uită ca să vadă cine este mare, cine este cu influență în sat, în oraș sau în district, ca să se ea după dănsul dacă vrea să aibă viață liniștită, să scape de șicane, să poată avea dreptate în contestații, să nu fie asuprit la imposit, să nu fie, tocmai când are treabă, luat pe nedrept la garda națională (ilaritate) și o sută de alte asemenea.

Așa dar să scim cu toții și se formăm opinia publică în acest înțeles: este un principiu pentru buna stare a administrării statului constituțional, că sfera luptelor de partidă nu trebuie întinsă peste oare-cari limite foarte strîmte, de care voiu vorbi îndată, și mai ales pentru statul român în starea lui de astăzi, trebuie esențial mărginită.

Până când nu vom pune practică acest principiu, nu poate fi vorba de îmbunătățirea administrației noastre.

Oameni onesti și capabili n'avem destui, mai ales pentru acel foarte mare număr de funcționari, cari sunt în atingere cu gîlbica vieții a poporului de rând. Dar și din acei pușini cari i avem, condamnăm o jumătate se astepte în neactivitate până va cădea dela putere „cea-laltă jumătate, care se întemplă a fi cu protectorii săi la guvern. În această stare, guvernul central se vede silit a umple golurile cu ori-ce soi de indiviși, numai să fie aderenți ai partidului său, și cu acest metod nefericit aruncăm administrația din ce în ce mai mult pe povârnișul, pe panta corupțiunii. Aici dar este cel dăntău punct, unde oamenii de stat cu minte trebuie ce concentreze puterile fără deosebire de partidă, pentru a schimba reaua deprindere de până acum, așa de contrarie adevăratelor interese ale Statului nostru, chiar constituțional fiind.

Trec acum, dlor, la cealaltă parte a acestei argumentări și mă întreb: unde este însă sfera cea restrînsă, unde lupta de partide este esențială în sistema constituțională, este condiția lui de viață pentru a produce lumina ce rezultă din ciocnirea ideilor și a produce rezultanta intereselor publice contrarie?

Aceasta sferă este banca ministerială și deosebirea majorității și minorității în Camera și Senat, ca și în colegiile lor electorale, asupra chiar ideilor puse înainte de guvern ca proiecte de legi sau ca practică administrativă. Aici în adevăr luptă, aici idei divergente, aici principii de partidă clar formulate.

Aici nu e permisă duplicitate de principii în una și aceeași persoană, precum nu este permisă nici ascunderea sau ignorarea ideilor, după care este în intenția fie-cărui ministru de ași dirige resortul său și fie-cărui deputat de a l susține s'au a l combate.

Grupările de partidă ce se formează aici nu se pot întempea pe numele persoanelor, ci pe autoritatea principiilor și a aptitudinii în aplicarea lor, și ori ce trecere dintr'o partidă în alta trebuie clar motivată înaintea țerei ca o necesitate de principiu în interesul generale, sub pedeapsă de a fi tacsată de felonie.

Nu de geaba, dlor, trebuie să stăruim în o asemenea accentuare a ideilor.

D. Cogălniceanu, cu autoritatea ce o are prin însemnatul său trecut ca bărbat de stat în țeara aceasta, ne-a repetat alaltăieri programa bătrânilor dela 1857. În adevăr am trăit cu această programă până la 1880—1881 și dv. ați încoronat-o prin proclamarea Regatului și a Dinastiei. Dar de acnm înainte, care este formula de idei ce ni se impune nouă, celor ce venim după dv.? Și întrebarea este cu atât mai grea, cu cât din bătrâni ante-luptatori dela 1857, pentru nenorocirea noastră, a se duce unul câte unul, aca încât astăzi se pot număra acei ce au mai ramas și a căror titlu de onoare este [a fi condus țeara aceasta unde se află acum. Au mai ramas din Brătienii, Rosetti, Cogălniceanu, au mai ramas din membrii comitetului unionist dela Iași Las-car Catargiu și Mavrogheni.

D. M. Cogălniceanu. Numai Mavrogheni a fost.

D. T. Maiorescu. A mai ramas principele Dimitrie Ghica, care în divanul ad-hoc din Valachia a respuns comisarilor străini: organizarea politica internațională o putem primi dela voi, dar nici un amestec în administrațiunea internă a țerei! A mai ramas din bărbaii acelei epoci unul, care dacă nu a avut multă activitate politică, dar a făcut pentru deșteptarea simțului național între noi tot atât ca ori și ce altă activitate politică, a ramas acela a căruia grai fermecător a știu se dea limbei române forma de intrare în inimile acelora cari până atunci se încântau numai cu literaturile străine, a ramas Vasile Alecsandri (aplause).

D. M. Cogălniceanu. A fost în comitetul central al unirei.

D. T. Maiorescu. Să mă erte d. Cogălniceanu dacă văd că gloria politică este împărțită între mai mulți, am voit să rezerv pentru gloria noastră literară un loc deosebit (aplause).

Aceștia au mai ramas de această epocă, ceilalți nu mai sunt între noi.

Acum pentru noi se pune întrebarea capitală: care este suma de idei, care este în situația de astăzi chemată de a ocupa locul lăsat prin îndeplinirea programei dela 1857?

Scusați-mă, dlor, dacă vă tot vorbesc de idei.

Este un lucru curios ideile acestea, teoriile acestea cum se le numiți, tacsățile chiar de teorie visionară, dacă vă place. Fără îndoială, teoria fără practică, fără puterea de a se pune în lucrare, ideia fără realizare este foarte slabă, foarte puțin atrăgătoare, e foarte puțin căutată. Dar să ne ferească Dumnezeu să credem că este cu totul de prisos și că putem să ducem țeara numai cu practica dintr'o di întralta cu mici combinări ale momentului, schimbându-ne în ori ce moment părerii după voia întâmplării. Aceasta ar însemna decadența nivelului general al vieții noastre publice, scăpătarea într'o stare de slăbire a inteligențelor și lățirea fără margini a corupțiunii în tot mecanismul statului. Căci unde lipsese ideea care înalță pe om, vine în loc interesul meschin care-l degradează și atunci punem viața noastră publică în pericolul de a ajunge cel mai mare rău ce i se poate întâmpla: la specularea formelor politice pentru exploatarea intereselor private.

Mi e teamă că deja astăzi, în această scurtă stare de tranziție, se ved unele simptome premergătoare ale unei scăderi a nivelului nostru intelectual

Ca simptom într'o simplă stare de tranziție, o asemenea scădere poate să fie lucru firesc și transitoriu și el. Dar nu trebuie mai puțin relevat, pentru a nu se lăfi cumva mai departe.

Scusați-mă dacă cumva în calitatea mea de membru al opoziției, nu văd poate destul de clar, dar îmi pare că și nivelul discuțiilor noastre parlamentare în această Camera a cam scădut. Judecați dv. înși-vă.

Eu găsec foarte cacteristică și foarte de relevat o vorbire a unor membri din majoritate.

Dlor, erțați-mă, nu știu, este vre un leader al majorității aceștia?

V o c i. Este, este.

D. T. Maiorescu. Ce fericit ași fi când Pași afla.

D. N. Ionescu. În parlament este președintele consiliului.

D. T. Maiorescu. Ministrii guvernează; Camera este aici pentru control și trebuie să aibă un reprezentant mai autorizat al majorității întru aceasta.

Apoi d. Maiorescu ține că asupra financelor cestiunea tot stă neotârțite și se plânge că cestiunea financiară a predominat pe toate celelalte.

Să plânge apoi de prea dese schimbări ce s'au făcut în minister; schimbări, ține d-sa, care nu erau motivate prin nimic.

Mi e teamă, dlor adaugă oratorele, că unii din dvoastră nu spun ideile pentru care intrați și es, din simpla cauză că nu au ce să spună, fiind că n'au timpul și nu și dau osteneala de a concede și de a conduce o idee de organizare în toate amănuntele ei.

De aceea d. Rosetti a întrebuințat în contra dvoastră cuvântul ergofobie, frica de muncă, șfiala de a munci, de a trage la jugul țerei, de a îmbrăsa adânc, de a arăta care este gândul, nu gândul de jurnale și de frase fugitive cari se se aplaudă în Camera, ci gândul profund care trebuie să fie studiat așa încât să scii și dvoastră ce voiți și noi ce încredere să vă dăm.

Dlor, dacă am terminat cu această relevare a muncii întru realizarea de idei, am făcut-o în relație cu cele țise de d. ministru de interne și de d. Cogălniceanu, care ne amintea rolul țerei noastre în Oriente, pozițiunea în care se află România, recunoscută acum de toți și în parte admirată, cum țicea dnii ministrii de interne și de esterne, pentru libertățile ei și pentru finanțele ei. Vorbeați de rolul acestei țeri ca purtătoare de cultură în Oriente. Purtătoare de cultură, da. Dar cum se face această cultură? Unde este lucrarea de cultură încordată pe toate terenurile vieții naționale și unde este inteligenta desptere, spriginire și înăntare a unei asemenea lucrări de cea ma mare însemnătate din partea guvernului?

Unde este acel studiu vățut, aceea coporațiune în munca ideea pentru a înălța drapelul țerei acestei, acolo unde trebuie să fie, dacă este să fie purtătoare de cultură în Oriente? Am vățut multe preocupări de interes material, importante și acele fără indoială, dar duse așa de departe și de exclusiv, încât lumea din afară nu vede decât finance, speculă cu acții.

Ori cât de importante sânt interesele materiale ale unei țeri, și nimeni nu le poate țagădui imensa lor importantă, totuși întrebarea, de care nu poate scăpa partida liberală, este aceasta: care este stindardul de cultură intelectuală înaintea tinerimei, care se uită la dvoastră cu dorul de a vă urma? Ertați-mă se vă spun că eu nu l'am vățut până ađi. Și din partea mea ași dori ca, sfirșind noi precum vom sfirși în legislatura aceasta, cel puțin în legislatura viitoare să se găsească din partea guvernului liberal, dacă este și poporal, formula ideilor viitorului, pentru ca se aibă cu ce să se hrănească viața publică a poporului nostru și mai ales să se descepte în tinerime aceea aspirare la ideea, fără de care nu se poate conduce nici odată soarta unei țeri la înălțimea ce i se cuvine.

Varietăți.

(Concertul) reuniunii române de cântări a avut loc Duminecă seara, după cum am fost anunțat. Asupra executării vom reveni.

(Convocarea) învețătorilor protopresbiteratului Avrigului este pe 5 Decemvre st. v. Prin aceasta se rectifică publicarea din Nr. 136.

Când era se punem țiarul sub presă ne sosese anunțitul despre moar-

tea lui Aug. Horsia adv. și not. public în Sighișoara.

(Turburările studenților din Petersburg). „Die Presse“ publică în această privință următoarea corespondență ce i se trâmte din Petersburg cu data de 23 Noemvre:

Întreaga cetate se afla în cea mai mare ferve din cauza novelor turburări ale studenților, cari au izbucnit acum și despre care se vedeau deja semne de câte-va săptămēni. Turburările au început de mai multă vreme cu o demonstrațiune contra lui Poliacow. Acum câte va țile fu esclus dela Universitate un student din cauza acestei demonstrațiuni și toți studenții protestară din resputeri contra acestei mēsurii. Ferveea de printre studenți creșu și mai mult din cauza tristelor sciri care sosiră din Cazan despre închiderea Universității de acolo și despre împregiurile de care a fost însoțită această închidere. Studenții cerură să li se permită a ținea o întrunire. Directorul Universității din Petersburg îi opri și amenința cu escluderea pe toți studenții cari ar lua parte la ea. Atunci studenții respuseră la aceasta amenințare cu într'uniri demonstrative prin sălile și coridoarele Universității, la care luară parte aproape 257 studenți. Ei cerură cu unanimitate ca autoritățile universitare se ierte pe studentul esclus și pe alți cinci, cari se aflau închiși în carceră. Poliția, chemată în ajutor de director fu insultată. Atunci șeful poliției, generalul Gresser, aduse două batalioane de infanterie în curtea Universității, și cu ajutorul poliției, areștă 180 studenți. Este de temut că din cauza acestor împregiurări, se va închide Universitatea din Petersburg.

Scirile sosite aci din Cazan sânt foarte triste. Igonirea unui student a fost cauza turburărilor. Armata fu chemată să împărăștie aceasta grămădire nelegală și fiindcă studenți în urmă unei somațiuni de trei ori repetată refuseră dea se împărăștia, soldații traseră focuri și omoriră trei studenți. În urma acestui fact îngrozitor studenții se pedară armatei. Ȋarelor li s'a interțis de a vorbi ceva despre aceasta împregiurare.

(Earna a sosit.) De Sămbătă seara a început a ninge. Duminecă a fost viscol cu ninsoare, care a ținut până seara. Eri am avut timp frumos de earnă. Astăzi a început să se moaie frigus, care coborise termometrul până sub 0.

Loterie.

Sămbătă 2 Decemvre n. 1882.

Viena: 84 18 21 56 78
Timișoara: 12 56 79 65 35

Bursa de Viena și Pesta

Din 2 Decemvre n. 1882.

Table with 3 columns: Item, Viena, B-pesta. Includes Renta de aur ung. de 6%, Renta de aur ung. de 4%, Renta ung. de hărtie, etc.

Nr. 450 1882

[303] 3-3

CONCURS.

În conformitate cu hotărērea comitetului subsemnat, se escrie de nou concurs pentru 1 stipendiu à 100 fl. pe an, menit pentru eleve, ce urmează cursul regulat la vre-o școală pedagogică (preparandială).

Persoanele ce doresc a folosi acest stipendiu să subțearnă cererile lor la subscrisul comitet al asociațiunei în Sibiu cel mult până la 31 Decembre st. n. l. c. Cereri intrate mai târțiu nu se vor considera.

Cererile să fie însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez, în original sau în copii.

2. Atestat școlastic, care se dovedească calificațiunea recerută pentru a putē fi primită într'un institut pedagogic, sau dacă concurenta este chiar eleva acelu institut pedagogic, atestat de pe semestrul al II-lea al anului școl. precedent și atestat de frecuentare de pe anul curent dela direcțiunea institutului în original sau în copii legalisată.

Spre dovedirea celor amintite în fruntea punctului 2 să se acudă l-suplică programă institutului, sau adevirirea directorului despre calificațiunea ce se cere pentru primire.

3. Atestat de sērăcie sau de starea orfană, dacă concurenta este orfană, dat dela primăria comunală, subscris de parochul locului, și vidimat de oficiul politic respectiv (pretura).

4. Declarațiune hotărītă că concurenta nu mai capēță din alt loc vre-un stipendiu.

5. Să se arete că aspiranta este deprinsă în lucruri de mână necesare de a se înveța în școlile de fetețe.

Concurse intrate dela persoane, ce nu aparțin teritoriului asupra cărei se întinde activitatea asociațiunei transilvane, nu se vor lua în considerare.

Din ședința comitetului asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român ținută la Sibiu în 11 Noemvre n. 1881

Iacob Bologna m. p., vpres.

Dr. D. P. Barcianu m. p., secretar al II-lea.

Nr. 455 1882.

[302] 3-3

CONCURS.

Venind în vacanța 6 din stipendiile acordate la învețacei de meserii în anul 1879 și 1880 se escrie prin aceasta concurs la 6 stipendii de câte 25 fl. pe an, menite pentru tineri români cari voiesc a înveța vre-o meserie, dar mai cu samă rotăria, lemnăria (bărdăria), faurăria, măsăria (templăria), cismăria

Conspectul operațiunilor,

Institutului de credit și de economii „Albina“ în luna Noemvre 1882.

Table with 4 columns: Intrate, Eșite, fl. cr., and numerical values. Includes Numerariu în 31 Octomvre, Depuneri, Cambie escomptate, etc.

Sibiu în 30 Noemvre 1882.

Visarion Roman m. p., director executiv.

I. Lissai m. p., comptabil.

pălărieria, curelăria, șielăria, mașinăria agricolă.

Cererile au a se înainta subsemnatului comitet al asociațiunei transilvane în Sibiu până la 31 Decemvre n. 1882 Cereri intrate mai târțiu nu se vor considera.

Cererile au să fie însoțite de;

1. Carte de botez din care să se vadă că concurentul este de nascere român și că are cel puțin vârsta de 14 ani.

2. Atestat școlastic, din care să se vadă că concurentul are cel puțin cunoscințele ce se predau în școlile primare din Austro-Ungaria, și să cunoască și o altă limbă folosită în țeară precum maghiară sau germană.

3. Revers dela părinți sau tutori, prin care acestia se obligă că vor lăsa pe fii sau pupili lor să învețe meseria la care se aplică, până când vor eși sodali cu atestat în regulă.

4. Contractul, în original sau în copii vidimat, ce părăntele său tutorul concurentului a încheiat cu maestrul, la care învățacelul este primit spre a înveța o meserie.

Din ședința comitetului asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la Sibiu în 14 Noemvre n. 1882.

Iacob Bologna m. p., vpres.

Dr. D. P. Barcianu m. p., secretar. al II-lea

Viena! Paris! London! Auđiți și mirațivē!

Administrațiunea masei a falitei „Mari fabrice Anglo-Britice de Argint“ vinde toate mărfurile de parte sub preț de vânțare. Pe lângă trimiterea sumei sau pe lângă rambursă de fl. 8.50 primesce cine -va un servit foarte solid de masă și de desert din argintul cel mai fin Anglo-Britic (care mai înainte costa preste 40 fl.) și primesce fie care comandator garanție în scris pentru remănera serviciului 10 ani alb. 6 cuțe de masă cu lamă escelentă de oțel. 6 furuțe de argint veritabil anglo-brit. 6 linguri massive de masă de argint anglo-brit. 6 linguri fine de argint anglo-brit. 1 lingură de supă, de argint anglo-brit. 1 lingură massivă de lapte, de argint anglo-brit. 6 răzimătoare de cuțe escelente de argint anglo-brit. 6 linguri massive de desert de argint anglo-brit. 6 furuțe de desert de argint veritabil anglo-brit. 1 rezervator escelent de piper sau de zachar. 6 pahare frumoase massive de oaue. 6 linguri fine de oaue de argint anglo-brit. 1 tavă splendidă de argint anglo-brit, de 30 ctm. de lungă. 1 străcurătoare de teă sorta cea m i fină. 2 fesnice pompoase de salon 62 bucăți.

Dovadă că anunțul meu n'are ciarlatania drept basă, mă oblig prin aceasta în public, dacă marfa nu convine, a o reprimi fără nici o pedecă, prin urmare ori ce comandă e fără risic.

Cine vrea dară să capete marfă bună și solidă, să se adreseze pe cât timp mai este provisiune, cu toată încrederea la

J. H. Rabinoviez, Viena.

Deposit central al fabricei de argint Anglo-Brit. II. Schiffamtsgasse 20.

Praf de curățit pentru servitul de mai sus se află la mine pe scatulă 15 cr. [301] 2-6 Filiale: Paris, London.